

128

OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 14 maja 1988 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1983 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom akademickim.

1. Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1988 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom akademickim (Dz. U. Nr 13, poz. 99) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1983 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom akademickim (Dz. U. Nr 60, poz. 270 i z 1988 r. Nr 13, poz. 99), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje:

- 1) § 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1983 r. w sprawie postępowania dyscypli-

narnego przeciwko nauczycielom akademickim (Dz. U. Nr 60, poz. 270) w brzmieniu:

„§ 62. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 2) § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1988 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom akademickim (Dz. U. Nr 13, poz. 99) w brzmieniu:

„§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1988 r.”

3. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst obowiązuje od dnia 1 października 1988 r.

Minister Edukacji Narodowej: *H. Bednarski*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 maja 1988 r. (poz. 128)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 października 1983 r.

w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom akademickim.

Na podstawie art. 205 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201 i z 1987 r. Nr 22, poz. 128) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom akademickim oraz tryb i zasady wykonywania i zatarcia orzeczonych kar dyscyplinarnych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201 i z 1987 r. Nr 22, poz. 128),

- 2) o ministrze — rozumie się przez to ministra (kierownika urzędu centralnego) sprawującego nadzór nad szkołą wyższą zatrudniającą nauczyciela akademickiego, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne,
- 3) o szkole — rozumie się przez to szkołę wyższą oraz jednostkę organizacyjną określoną w art. 214 ust. 3 ustawy,
- 4) o komisji — rozumie się przez to komisję dyscyplinarną szkoły,
- 5) o Radzie Głównej — rozumie się przez to Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

§ 3. Jeżeli o ten sam czyn wszczęto postępowanie karne lub postępowanie w sprawach o wykroczenia, komisja może zawiesić postępowanie dyscyplinarne. Komisja może w każdej chwili podjąć zawieszone postępowanie; powinna to uczynić nie później niż w ciągu 3 miesięcy od chwili prawomocnego zakończenia postępowania karnego lub postępowania w sprawach o wykroczenia.

§ 4. 1. Komisje orzekają w składzie trzech członków wyznaczonych przez przewodniczącego komisji. Przewodniczącym składu orzekającego jest przewodniczący komisji lub jeden z jego zastępców.

2. Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej orzeka w składzie pięciu członków wyznaczonych przez przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej. Przewodniczącym składu orzekającego jest przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej lub jeden z jego zastępców.

3. W sprawach dyscyplinarnych profesorów i docentów do składu orzekającego mogą wchodzić jedynie nauczyciele akademicki będący profesorami lub docentami. W sprawach dyscyplinarnych pozostałych nauczycieli akademickich do składu orzekającego powinien wchodzić co najmniej jeden nauczyciel akademicki nie będący profesorem lub docentem.

§ 5. Kadencja komisji i Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej trwa trzy lata i rozpoczyna się wraz z początkiem kadencji organów szkoły.

§ 6. 1. Nie można być jednocześnie członkiem komisji i Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej.

2. Nie można łączyć funkcji członka Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej z funkcją rzecznika dyscyplinarnego.

3. Funkcji członka Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej nie można łączyć z funkcją rektora oraz członka Rady Głównej.

§ 7. 1. Członek komisji lub Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej nie może pełnić swoich obowiązków, jeżeli przeciwko niemu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub postępowanie karne, a gdy postępowanie zakończy się orzeczeniem skazującym — traci mandat.

2. Członek komisji traci mandat, gdy przestanie być nauczycielem akademickim w szkole, w której został wybrany, a członek Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej traci mandat, gdy przestanie być nauczycielem akademickim.

3. Utrata mandatu w wypadkach określonych w ust. 2 nie dotyczy nauczyciela akademickiego, przechodzącego na emeryturę lub rentę w czasie kadencji.

§ 8. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się poprzez złożenie przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o ukaranie.

2. Do chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego prowadzi się postępowanie wyjaśniające.

§ 9. 1. Nie wszczyna się postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umarza, gdy:

- 1) obwiniony zmarł,
- 2) nastąpiło przedawnienie, o którym mowa w art. 203 ustawy,
- 3) postępowanie dyscyplinarne co do tego samego przewinienia tej samej osoby zostało prawomocnie ukończone lub wcześniej wszczęte toczy się,
- 4) szkodliwość społeczna przewinienia jest znikoma.

2. Na żądanie małżonka, krewnego w linii prostej, brata lub siostry, zgłoszone w ciągu dwóch miesięcy od dnia zgonu obwinionego, postanowienie o umorzeniu traci moc. W tym wypadku postępowanie dyscyplinarne prowadzi się nadal z udziałem ustanowionego przez jedną z wyżej wymienionych osób obrońcy z wyboru albo ustanowionego przez przewodniczącego komisji obrońcy z urzędu.

§ 10. W sprawach nie uregulowanych w przepisach Rozporządzenia do postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Rozdział 2

Rzecznicy dyscyplinarni

§ 11. 1. Rzecznicy dyscyplinarni są powoływani spośród pracowników szkół na okres kadencji trwającej trzy lata i rozpoczynającej się wraz z początkiem kadencji organów szkoły.

2. Minister Edukacji Narodowej oraz rektor mogą powołać kilku rzeczników dyscyplinarnych.

3. W uzasadnionych wypadkach Minister Edukacji Narodowej lub rektor mogą odwołać rzecznika dyscyplinarnego w okresie kadencji.

§ 12. 1. Do obowiązków rzecznika dyscyplinarnego należy:

- 1) wszczynanie i prowadzenie postępowania wyjaśniającego oraz powiadamianie zainteresowanego o wszczęciu tego postępowania,
- 2) wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy, z uwzględnieniem okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i niekorzyść osoby, której dotyczy postępowanie,
- 3) składanie komisji wniosku o ukaranie obwinionego oraz popieranie tego wniosku w toku postępowania dyscyplinarnego,
- 4) uczestniczenie w posiedzeniach i rozprawach dyscyplinarnych,
- 5) występowanie z wnioskami na rozprawie co do rodzaju i wysokości kary,
- 6) wnoszenie zażaleń i odwołań od postanowień i orzeczeń komisji,
- 7) wydawanie postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora lub ministra i informuje ich na bieżąco o toczącym się postępowaniu i dokonanych ustaleniach. Rzecznik dyscyplinarny może żądać wydania mu poleceń na piśmie.

3. Do rzeczników dyscyplinarnych stosuje się odpowiednio przepisy § 6 i 7.

§ 13. Organy szkół, pracownicy tych szkół oraz studenci są obowiązani udzielać rzecznikom dyscyplinarnym wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z postępowaniem wyjaśniającym.

Rozdział 3

Obwiniony

§ 14. Obwinionym jest osoba, przeciwko której wszczęto postępowanie dyscyplinarne.

§ 15. 1. Obwinionego nie uważa się za winnego, dopóki nie zostanie mu udowodniona wina prawomocnym orzeczeniem.

2. Obwiniony nie ma obowiązku dowodzenia swojej niewinności i może odmówić składania wyjaśnień.

3. Nie dających się usunąć wątpliwości nie wolno rozstrzygać na niekorzyść obwinionego.

4. Obwinionemu przysługuje prawo do obrony w toku całego postępowania dyscyplinarnego.

Rozdział 4

Postępowanie wyjaśniające

§ 16. 1. Rektor szkoły wyższej po otrzymaniu wiadomości o postępowaniu nauczyciela akademickiego uchylającym godności nauczyciela akademickiego, naruszającym normy współżycia społecznego lub naruszającym rażąco jego obowiązki zleca rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

2. W razie otrzymania wiadomości o przewinieniu zarzucanym prorektorowi lub członkom komisji, rektor, a w razie gdy przewinienie zarzucane jest rektorowi — prorektor zawiadamia ministra.

3. W razie otrzymania wiadomości o przewinieniu zarzucanym przewodniczącemu lub członkowi Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej albo członkowi Rady Głównej, rektor zawiadamia przewodniczącego Rady Głównej.

§ 17. 1. W sprawach przeciwko rektorom, prorektorom, przewodniczącym komisji i ich zastępcom, przewodniczącemu i członkom Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej oraz członkom Rady Głównej uprawnienia rektora określone w § 16 ust. 1 przysługują ministrowi.

2. O wynikach przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w sprawie przewodniczącego lub członka Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej albo członka Rady Głównej minister powiadamia Radę Główną.

§ 18. Rektor szkoły wyższej lub Minister Edukacji Narodowej informuje o wynikach postępowania wyjaśniającego odpowiednio senat szkoły lub Radę Główną, w wypadkach określonych w art. 199 ust. 4 ustawy.

§ 19. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarne może przesłuchiwać nauczyciela akademickiego, świadków i biegłych, jak również przeprowadzać wszelkie inne dowody konieczne do całkowitego wyjaśnienia sprawy.

2. W toku postępowania wyjaśniającego należy nauczycielowi akademickiemu, którego postępowanie dotyczy, umożliwić złożenie wszystkich wyjaśnień, mogących mieć jego zdaniem znaczenie dla sprawy. Nauczyciel akademicki ma prawo zgłosić wniosek o przesłuchanie w toku postępowania wyjaśniającego wskazanych przez niego osób w charakterze świadków i przeprowadzenie innych dowodów.

3. Nauczycielowi akademickiemu, którego postępowanie wyjaśniające dotyczy, przysługują w tym postępowaniu prawa obwinionego.

§ 20. 1. Po uznaniu, że wyniki postępowania wyjaśniającego dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarne składa komisji wniosek o ukaranie.

2. Przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy zapoznać z jego treścią zainteresowanego nauczyciela akademickiego i umożliwić mu złożenie dodatkowych wyjaśnień.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) tytuł, stopień naukowy, imię i nazwisko oraz inne dane osobowe nauczyciela akademickiego, którego postępowanie dotyczy,
- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia, ze wskazaniem czasu i miejsca jego popełnienia,
- 3) wykaz zawierający imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę, jak również wyliczenie innych dowodów; do wykazu może być dołączony wniosek o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków przesłuchiwanych w toku postępowania wyjaśniającego,
- 4) uzasadnienie oparte na wynikach postępowania wyjaśniającego.

§ 21. 1. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego nie potwierdzą wysuwanych zarzutów albo okaże się, że zachodzą okoliczności określone w art. 203 ust. 1 i 2 ustawy lub w § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, rzecznik dyscyplinarne wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. Zatwierdzone przez rektora lub Ministra Edukacji Narodowej postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego kończy postępowanie w sprawie i stanowi podstawę do usunięcia z akt osobowych nauczyciela akademickiego wszelkich zapisów dotyczących tego postępowania.

Rozdział 5

Postępowanie dyscyplinarne

§ 22. 1. Po złożeniu przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o ukaranie przewodniczący komisji wyznacza skład orzekający.

2. Skład orzekający rozpoznaje wniosek określony w ust. 1 na posiedzeniu niejawnym, które powinno odbyć się w terminie 21 dni od daty złożenia wniosku.

3. Na posiedzeniu niejawnym skład orzekający wydaje postanowienie o:

- 1) wyznaczeniu terminu rozprawy,

- 2) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego z przyczyn określonych w § 9,
- 3) zwrocie wniosku w celu uzupełnienia przez rzecznika dyscyplinarnego postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek uzupełnienia i termin zakończenia tego postępowania, który nie powinien być dłuższy niż 30 dni.

4. W razie umorzenia postępowania dyscyplinarnego ze względu na znikomą szkodliwość społeczną przewinienia, komisja może przekazać sprawę do rektora szkoły z wnioskiem o wymierzenie kary upomnienia na piśmie.

5. W razie umorzenia postępowania dyscyplinarnego ze względu na znikomą szkodliwość społeczną przewinienia, na wniosek obwinionego zgłoszony w terminie 7 dni od doręczenia odpisu postanowienia, postanowienie o umorzeniu postępowania traci moc. W takim wypadku postępowanie dyscyplinarne toczy się w zwykłym trybie.

6. Odpisy postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy. Odpis postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego doręcza się także rektorowi oraz — w wypadkach określonych w § 16 ust. 2 i 3 — odpowiednio ministrowi i przewodniczącemu Rady Głównej.

§ 23. 1. Od postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego przysługuje rzecznikowi dyscyplinarnemu prawo wniesienia zażalenia do Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej.

2. Na postanowienie o odroczeniu rozpoznania wniosku i zaleceniu uzupełnienia postępowania, o którym mowa w § 22 ust. 3 pkt 3, nie przysługuje zażalenie.

3. Obwinionemu doręcza się wraz z odpisem postanowienia o wyznaczeniu terminu rozprawy odpis wniosku rzecznika dyscyplinarnego o ukaranie.

§ 24. 1. Zażalenie rzecznika dyscyplinarnego na postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej. Posiedzenie niejawne powinno odbyć się w terminie 14 dni od dnia otrzymania zażalenia.

2. Uwzględniając zażalenie, Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej uchyla postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego i przekazuje wniosek o ukaranie do rozpoznania przez komisję.

3. Postanowienie Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej utrzymujące w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego kończy postępowanie. Przepisy § 21 ust. 2 i § 22 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

§ 25. 1. O terminie rozprawy przewodniczący składu orzekającego zawiadamia na piśmie ministra, rektora, rzecznika dyscyplinarnego i obrońcę obwinionego.

2. Obwinionemu doręcza się wraz z wezwaniem:

- 1) listę członków składu orzekającego,
- 2) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawiennictwa na rozprawę.

3. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem obwinionemu wezwania na roz-

prawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 7 dni. W razie niezachowania tego terminu obwiniony lub jego obrońca może zażądać odroczenia rozprawy.

4. Po wydaniu postanowienia o wyznaczeniu terminu rozprawy obwiniony i jego obrońca mogą przeglądać w obecności osoby upoważnionej przez przewodniczącego składu orzekającego akta sprawy, sporządzać wypisy i notatki. W ciągu ostatnich dwóch dni przed rozprawą przewodniczący składu orzekającego może odmówić wglądu do akt.

§ 26. 1. W trakcie postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i jego obrońca mogą zgłaszać wnioski o dopuszczenie nowych dowodów. Wnioski powinny być uwzględnione, jeżeli okoliczności, dla których stwierdzenia miałyby być powołane dowody, mogą mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

2. Skład orzekający może z urzędu dopuścić inne dowody mogące mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy; skład orzekający nie może nie uwzględnić wniosku obwinionego lub jego obrońcy o wezwanie na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarny wnosi o odczytanie jego zeznań zamiast zwywania na rozprawę.

§ 27. 1. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mają prawo zgłoszenia do przewodniczącego komisji żądania wyłączenia członka składu orzekającego, jeżeli między obwinionym lub pokrzywdzonym a członkiem składu orzekającego zachodzą stosunki tego rodzaju, że mogą wzbudzić wątpliwości co do bezstronności członka składu orzekającego. Wniosek taki rozpoznaje powołany do tego przez przewodniczącego komisji inny skład orzekający na posiedzeniu niejawnym przed rozprawą.

2. Wniosek o wyłączenie od rozpoznania sprawy może również złożyć, z przyczyn określonych w ust. 1, członek składu orzekającego.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien być zgłoszony nie później niż przed rozpoczęciem rozprawy.

§ 28. 1. Jeżeli obwiniony nie przybrał sobie obrońcy, przewodniczący składu orzekającego może na jego wniosek wyznaczyć obrońcę z urzędu spośród pracowników szkół. Przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu, gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności obwinionego oraz gdy obwiniony opuścił swe dotychczasowe miejsce zamieszkania, a nowego adresu nie można ustalić. Wyznaczenie obrońcy powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed terminem rozprawy. Wyznaczony obrońca z urzędu może wnosić o zwolnienie go z tej funkcji tylko z ważnych powodów.

2. Wnioski obwinionego i wyznaczonego obrońcy z urzędu, o których mowa w ust. 1, rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym skład orzekający w sprawie. Na postanowienie w tym zakresie nie przysługuje zażalenie.

3. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z wykonywaniem czynności obrońcy.

§ 29. 1. Rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla pracowników danej szkoły, przedstawiciela Rady Głównej, przedstawicieli ministra oraz delegowanych przedstawicieli związków zawodowych i organizacji społeczno-politycznych. Komisja może zezwolić osobie pokrzywdzonej na obecność na rozprawie.

2. W uzasadnionych wypadkach przewodniczący składu orzekającego może wyłączyć lub ograniczyć jawność rozprawy albo jej części.

3. W razie wyłączenia jawności rozprawy, na rozprawie mogą być obecni: rektor, dziekan lub delegowane przez nich osoby, przedstawiciel ministra, przedstawiciel Rady Głównej, dwie wskazane przez obwinionego osoby spośród pracowników szkoły, a także po jednym przedstawicielu właściwego dla obwinionego związku zawodowego i organizacji politycznych, działających na terenie szkoły.

§ 30. 1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego. Od każdego zarządzenia przewodniczącego przysługuje odwołanie do całego składu orzekającego.

2. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób; świadków usuwa się z sali rozpraw, po czym odczytuje się wniosek o ukaranie. Następnie wysłuchuje się obwinionego, przesłuchuje się świadków i biegłych oraz przeprowadza inne dowody. Świadka przesłuchuje się podczas nieobecności tych świadków, którzy nie złożyli jeszcze zeznań.

3. Nie usprawiedliwione niestawienie się na rozprawę obwinionego, któremu wezwanie doręczono we właściwym terminie, nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy. Przewodniczący składu orzekającego może w takim wypadku ustanowić obrońcę z urzędu, jeżeli nie jest ustanowiony obrońca z wyboru.

4. W razie uznania niestawienia się obwinionego na rozprawę za usprawiedliwione, skład orzekający odracza rozprawę, ustalając nowy jej termin.

§ 31. 1. Przed przystąpieniem do przesłuchania świadka lub biegłego przewodniczący składu orzekającego uprzedza go o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie.

2. W razie niestawienia się świadka lub biegłego, którego przesłuchanie komisja uzna za niezbędne, rozprawę odracza się.

3. W razie niemożności stawienia się świadków lub składania przez nich zeznań na rozprawie istotnie różniących się od zeznań złożonych uprzednio, odczytuje się ich zeznanie złożone uprzednio w części lub całości.

§ 32. 1. Obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania świadkom i biegłym oraz wypowiadać się co do każdego przeprowadzanego dowodu.

2. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko częściowo.

3. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela kolejno głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny ponownie zabiera głos, należy również udzielić głosu obrońcy i obwinionemu.

§ 33. 1. Jeżeli na rozprawie okaże się, że zachodzą istotne braki w materiale zebranym w czasie postępowania prowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego, których nie można uzupełnić na rozprawie, skład orzekający wydaje postanowienie o uzupełnieniu przez rzecznika dyscyplinarnego zebranego materiału, wskazując zarazem zakres i termin jego uzupełnienia.

2. Na postanowienie o uzupełnieniu postępowania, o którym mowa w ust. 1, przysługuje stronom zażalenie.

3. Po uzupełnieniu postępowania rzecznik dyscyplinarny przedstawia komisji wyniki postępowania uzupełniającego.

§ 34. Rozprawa może być przerwana z ważnych powodów na czas nie dłuższy niż 21 dni. Jeżeli po wznowieniu rozprawy skład orzekający uległ zmianie, rozprawę prowadzi się od początku.

§ 35. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać zwięzłe podanie treści wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków i innych wyników postępowania dowodowego oraz przytoczenie wniosków i innych oświadczeń rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i obrońcy jak również postanowienia składu orzekającego.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 36. 1. Po wysłuchaniu głosów stron przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę i skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.

2. Przebieg narady i głosowania jest tajny. Oprócz członków składu orzekającego może być przy nich obecny tylko protokolant.

3. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i osobno co do kary. Przewodniczący składu orzekającego głosuje ostatni.

§ 37. 1. Postanowienia i orzeczenia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

2. Przegłosowany członek składu orzekającego podpisując orzeczenie ma prawo zaznaczyć na orzeczeniu swoje zdanie odrębne. Składający zdanie odrębne ma prawo złożyć na piśmie jego uzasadnienie w ciągu 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

§ 38. 1. Skład orzekający orzeka według przekonania opartego na ocenie wszystkich dowodów ujawnionych w toku rozprawy.

2. Skład orzekający wydaje na rozprawie orzeczenie:

- 1) o ukaraniu, na mocy którego uznaje obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu przewinienia w całości lub częściowo i wymierza jedną z kar dyscyplinarnych przewidzianych w art. 197 ust. 1 ustawy, albo
- 2) o niewinnieniu obwinionego od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, albo
- 3) o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, gdy okaże się, że zachodzą okoliczności wyłączające postępowanie.

3. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę stopień winy, społeczną szkodliwość i skutki przewinienia oraz postawę moralną i obywatelską obwinionego, a także zachowanie się jego przed i po popełnieniu przewinienia.

4. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza się jedną karę za wszystkie przewinienia łącznie.

§ 39. 1. Orzeczenie dyscyplinarne sporządza się na piśmie. Powinno ono zawierać:

- 1) nazwę komisji oraz datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
- 2) tytuły i stopnie naukowe oraz imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta,
- 3) tytuł, stopień naukowy, imię i nazwisko, stanowisko, miejsce i datę urodzenia obwinionego,
- 4) dokładne określenie przewinienia przypisanego obwinionemu,
- 5) sentencję orzeczenia,
- 6) uzasadnienie.

2. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać ustalenie jego podstawy faktycznej przez wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tym względzie oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, a także przytoczenie okoliczności, które skład orzekający miał na względzie przy wymiarze kary.

3. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

§ 40. 1. Orzeczenie ogłasza się wraz z uzasadnieniem bezpośrednio po naradzie. Ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

2. W uzasadnionych wypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone, jednakże najwyżej na 7 dni, przy czym dzień i godzina ogłoszenia powinny być podane na rozprawie.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego poucza obwinionego o trybie i terminie wniesienia odwołania.

4. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej doręcza się wraz z uzasadnieniem w odpisach ministrowi, rektorowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy, a także przewodniczącemu Rady Głównej, w razie ukarania przewodniczącego lub członka Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej albo członka Rady Głównej.

§ 41. 1. Rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu lub jego obrońcy przysługuje prawo wniesienia odwołania od orzeczenia kończącego postępowanie do Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej. Złożenie odwołania wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

2. Odwołanie składa się w dwóch egzemplarzach do komisji, która wydała orzeczenie, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Po przyjęciu odwołania przewodniczący komisji przesyła je niezwłocznie wraz z aktami postępowania dyscyplinarnego do Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej.

3. Odwołanie może być cofnięte najpóźniej przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej. Cofnięcie odwołania wniesionego na korzyść obwinionego, jeżeli on sam nie złożył odwołania, może nastąpić tylko za jego zgodą.

4. Orzeczenie komisji, od którego nie zostało w terminie wniesione odwołanie, staje się prawomocne i podlega wykonaniu.

Rozdział 6

Postępowanie odwoławcze

§ 42. 1. Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione przez osobę uprawnioną i w terminie, wyznacza skład orzekający w sprawie i kieruje sprawą na posiedzeniu niejawnym, które powinno odbyć się w terminie 14 dni od dnia złożenia odwołania.

2. Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej odrzuca odwołanie w razie stwierdzenia, że zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną lub po terminie.

3. Przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej może przywrócić obwinionemu uchybiony termin do wniesienia odwołania, jeżeli obwiniony uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło wskutek niezawinionej przez niego przeszkody.

4. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania składa się wraz z odwołaniem w trybie określonym w § 41 ust. 2 w terminie 14 dni od dnia ustania przeszkody.

5. W razie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania stosuje się tryb określony w ust. 1.

6. Na posiedzeniu niejawnym skład orzekający wydaje postanowienie o rozpoznaniu odwołania na rozprawie, wyznaczając jednocześnie jej termin, rozstrzyga o konieczności wezwania świadków lub dopuszczeniu innych dowodów, w szczególności wskazanych w odwołaniu, oraz zarządza doręczenie odwołania stronie przeciwnej.

§ 43. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym członek składu orzekającego Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej wyznaczony jako sprawozdawca przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy, jak również postanowienia składu orzekającego dotyczące dopuszczenia dowodów.

2. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i obrońca mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie.

3. W razie potrzeby skład orzekający Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej wydaje na rozprawie postanowienie o uzupełnieniu postępowania dowodowego.

4. Przed zamknięciem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu, przy czym pierwszy głos przysługuje stronie, która wniosła odwołanie, a jeżeli odwołanie wniosły obie strony, jako pierwszemu udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu. Jeżeli jedna ze stron zabiera głos ponownie, należy również udzielić głosu stronie przeciwnej.

§ 44. 1. Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie, od którego wniesiono odwołanie, lub
- 2) uchyla orzeczenie w całości albo w części i wydaje nowe orzeczenie, lub
- 3) uchyla orzeczenie w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez komisję, jeżeli uzna, że:
 - a) obwiniony został niesłusznie niewinny albo że należy ponownie przeprowadzić postępowanie dowodowe,
 - b) naruszono przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym w sposób uniemożliwiający lub w poważnym stopniu utrudniający obwinionemu korzystanie z prawa do obrony,
 - c) skład komisji nie odpowiadał warunkom określonym w § 4 ust. 1 i 3 oraz § 6 albo zasiadała w nim osoba podlegająca wyłączeniu zgodnie z § 7, lub
- 4) uchyla orzeczenie i umarza postępowanie dyscyplinarne, gdy okaże się, że zachodzą okoliczności wyłączające postępowanie, określone w § 9 ust. 1; postępowanie dyscyplinarne można również umorzyć, gdy rzecznik dyscyplinarny, za zgodą obwinionego, złoży przed zamknięciem rozprawy oświadczenie, że nie popiera oskarżenia.

2. Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej może podwyższyć karę orzeczoną przez komisję jedynie wówczas, gdy orzeczenie zostało zaskarżone przez rzecznika dyscyplinarnego.

3. Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej jest ostateczne i prawomocne z chwilą ogłoszenia oraz podlega wykonaniu.

§ 45. 1. Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej doręcza się wraz z uzasadnieniem w odpisach ministrowi, przewodniczącemu Rady Głównej, rektorowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy.

2. W razie wydania orzeczenia uniewinniającego obwinionego lub orzeczenia umarzającego postępowanie dyscyplinarne, sporządza się niezwłocznie odpis sentencji orzeczenia i wydaje obwinionemu w celu przedstawienia rektorowi szkoły wyższej.

§ 46. Do postępowania przed Komisją Dyscyplinarną przy Radzie Głównej stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 6, § 23 ust. 2 i 3, § 25 ust. 1 (z tym że o terminie rozprawy zawiadamia się także przewodniczącego Rady Głównej), § 25 ust. 2—4, § 26—32, 34—37, § 38 ust. 1, 3 i 4, § 39 oraz § 40 ust. 1—3.

Rozdział 7

Wykonywanie kar dyscyplinarnych

§ 47. 1. Rektor szkoły zatrudniającej nauczyciela akademickiego zarządza wykonanie prawomocnego orzeczenia komisji lub Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej.

2. W razie ukarania rektora lub prorektora uprawnienia rektora określone w ust. 1 przysługują ministrowi.

3. W razie ukarania nauczyciela akademickiego zajmującego stanowisko profesora lub docenta karą zwolnienia z pracy, uprawnienia rektora określone w ust. 1 przysługują ministrowi.

§ 48. Odpis orzeczenia komisji o wymierzeniu obwinionemu kary włącza się do akt osobowych ukaranego nauczyciela akademickiego.

Rozdział 8

Zatarcie kar dyscyplinarnych

§ 49. Czynności związanych z zatarciem kary, o którym mowa w art. 204 ust. 1 ustawy, dokonuje z urzędu rektor.

§ 50. O zatarciu kary dyscyplinarnej orzeka na wniosek rzecznika dyscyplinarnego lub ukaranego nauczyciela akademickiego komisja, która orzekła karę objętą wnioskiem, na posiedzeniu niejawnym z udziałem rzecznika dyscyplinarnego. Z chwilą zatarcia kary uważa się ją za niebyłą; stanowi to podstawę do usunięcia z akt osobowych nauczyciela akademickiego wszelkich zapisów dotyczących ukarania.

§ 51. 1. Orzeczenie komisji w sprawie zatarcia kary dyscyplinarnej jest prawomocne.

2. Orzeczenie odmawiające zatarcia kary dyscyplinarnej wymaga uzasadnienia.

3. W razie wydania orzeczenia oddalającego wniosek o zatarcie kary dyscyplinarnej, z następnym wnioskiem o zatarcie tej kary można wystąpić po upływie 6 miesięcy od daty orzeczenia oddalającego wniosek o zatarcie.

§ 52. 1. Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej rozpatruje wniosek o zatarcie kary zwolnienia z pracy w trybie określonym w § 50. Przepisy § 51 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. W razie wydania orzeczenia oddalającego wniosek o zatarcie kary zwolnienia z pracy, z następnym wnioskiem o zatarcie można wystąpić po upływie roku od daty orzeczenia oddalającego wniosek o zatarcie.

3. Trzykrotne oddalenie wniosku o zatarcie kary zwolnienia z pracy, złożonego przez ukaranego nauczyciela akademickiego, powoduje nierozpatrywanie kolejnych wniosków. W tym wypadku z wnioskiem o zatarcie kary zwolnienia z pracy może wystąpić tylko rzecznik dyscyplinarny.

§ 53. Do postępowania w sprawie zatarcia kar dyscyplinarnych stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 1 i 2, § 40 ust. 4, § 42 ust. 1 oraz § 45 ust. 1.

Rozdział 9

Wznowienie postępowania

§ 54. 1. Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się rażącego naruszenia prawa, a istnieje uzasadniona pod-

stawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia,

- 2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nie znane przedtem, wskazujące na to, że obwiniony jest niewinny, skazano go za popełnienie innego czynu lub komisja umorzyła postępowanie, powołując się bezpodstawnie na jedną z przyczyn wymienionych w § 9 ust. 1 pkt 1—3.

2. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą składać: obwiniony, obrońca, rzecznik dyscyplinarny, a po śmierci obwinionego lub w razie jego choroby psychicznej — jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

3. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego nie jest dopuszczalne w razie jego śmierci albo przedawnienia określonego w art. 203 ust. 1 i 2 ustawy, a także w razie wykonania kary i jej zatarcia.

4. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego należy wnieść w ciągu 30 dni od dnia, w którym obwiniony lub osoby wymienione w ust. 2 dowiedziały się o przyczynie uzasadniającej wznowienie. Nie dotyczy to wniosku o wznowienie postępowania na korzyść obwinionego z przyczyny wymienionej w ust. 1 pkt 1.

§ 55. 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosi się do komisji, która wydała prawomocne orzeczenie. Wniosek rozpatruje wyznaczony przez przewodniczącego komisji skład orzekający na posiedzeniu niejawnym. W razie potrzeby skład orzekający może przed rozpatrzeniem wniosku zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawdzenie okoliczności wskazanych we wniosku. Postanowienie w sprawie wznowienia postępowania dyscyplinarnego doręcza się wraz z uzasadnieniem ministrowi, przewodniczącemu Rady Głównej, rektorowi oraz osobom wymienionym w § 54 ust. 2.

2. Na postanowienie w sprawie wznowienia postępowania dyscyplinarnego przysługuje zażalenie do Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. Zażalenie nie przysługuje, jeżeli postanowienie w sprawie wznowienia postępowania wydała Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej.

3. Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej rozpatruje zażalenie w trybie określonym w § 24 ust. 1 i 2. Przepis § 24 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 56. 1. Po uprawomocnieniu się postanowienia o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego komisja, która wydała postanowienie, uchyla poprzednie orzeczenie i przekazuje sprawę komisji właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji w celu ponownego przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego. W skład komisji ponownie rozpoznającej sprawę nie mogą wchodzić członkowie komisji, która uprzednio orzekała w sprawie.

2. W postępowaniu o wznowienie stosuje się zasady określone w rozdziale 5. Jeżeli postępowanie o wznowienie toczy się po śmierci obwinionego, przewodniczący komisji wyznacza obrońcę z urzędu, chyba że wnioskodawca sam ustanowił obrońcę.

3. W postępowaniu o wznowienie nie można wydać orzeczenia na niekorzyść obwinionego, jeżeli wniosek o wznowienie złożono na jego korzyść.

§ 57. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego z tych samych przyczyn może nastąpić tylko raz.

§ 58. 1. Umorzony postępowanie wyjaśniające można podjąć, jeżeli nie nastąpi przedawnienie z przyczyn określonych w art. 203 ust. 1 i 2 ustawy i gdy w związku z tym postępowaniem dopuszczono się przestępstwa lub po umorzeniu postępowania ujawnią się nowe fakty albo dowody, które mogły mieć wpływ na podjęcie decyzji o umorzeniu.

2. Postępowanie wyjaśniające podejmuje rzecznik dyscyplinarny. Podjęte postępowanie wyjaśniające toczy się według zasad określonych w rozdziale 4

3. Przepis § 57 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 59. 1. Akta spraw dyscyplinarnych zakończonych prawomocnym orzeczeniem przechowuje się w archiwum szkoły zatrudniającej pracownika w chwili wydania prawomocnego orzeczenia przez okres 5 lat od dnia zatarcia kary dyscyplinarnej.

2. W razie prawomocnego orzeczenia kary zwolnienia z pracy, odpisy orzeczeń przesyła się do Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej.

3. Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej przechowuje odpisy swoich orzeczeń oraz orzeczenia przesłane zgodnie z ust. 2.

§ 60. 1. W szkołach wyższych, w których liczba osób zatrudnionych na stanowiskach profesora lub docenta na podstawie mianowania nie przekracza 15, do prowadzenia spraw dyscyplinarnych jest właściwa komisja szkoły wyznaczonej przez ministra działającego w porozumieniu z Prezydium Rady Głównej.

2. W innych wypadkach szczególnych, na umotywowany wniosek rzecznika dyscyplinarnego lub obwinionego, Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej może przekazać rozpoznanie danej sprawy komisji dyscyplinarnej innej szkoły. Postanowienie w tym przedmiocie zapada na posiedzeniu niejawnym.

§ 61. 1. Obsługę komisji wykonują pracownicy szkoły wyznaczeni przez rektora.

2. Obsługę Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej wykonuje Sekretariat powołany przez Ministra Edukacji Narodowej w porozumieniu z przewodniczącym Rady Głównej.

3. Wydatki związane z działalnością komisji są pokrywane z budżetu szkoły, a wydatki związane z działalnością Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej — z budżetu centralnego, w części dotyczącej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

§ 62. Sprawy, w których w dniu wejścia w życie rozporządzenia postępowanie w danej instancji nie zostało zakończone, prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych do zakończenia postępowania w tej instancji.

§ 63. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z

dnia 20 lutego 1962 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla pracowników naukowo-dydaktycznych szkół wyższych oraz postępowania przed tymi komisjami (Dz. U. z 1969 r. Nr 27, poz. 217), z tym że sprawy o zatarcie kar nie wymienionych w art. 197 ust. 1 ustawy prowadzi się według przepisów tego rozporządzenia.

Oплата za prenumeratę Dziennika Ustaw wynosi: rocznie 2400 zł, półrocznie 1500 zł.
Oплата za prenumeratę załącznika do Dziennika Ustaw wynosi: rocznie 500 zł, półrocznie 250 zł.

Prenumeratę na rok następny (roczną lub półroczną) przyjmuje się do dnia 31 października. Prenumeratę można zgłaszać za I półrocze bieżącego roku do dnia 31 marca, za II półrocze bądź za cały bieżący rok — do dnia 30 września. Do abonentów, którzy opłacą prenumeratę po tych terminach, wysyła pierwszych numerów dokonana zostanie z opóźnieniem, a ponadto zostaną policzone koszty przesyłki. Opłata za prenumeratę powinna być dokonana przelewem lub trzyodcinkowym przekazem pocztowym na konto Wydziału Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów w Narodowym Banku Polskim, IV Oddział Miejski, Warszawa, nr 1049-3157-222. Rachunków za prenumeratę nie wystawia się. Na odcinku wpłaty należy podać dokładną nazwę instytucji (bez skrótów), dokładny adres z numerem kodu pocztowego oraz liczbę zamawianych egzemplarzy Dziennika Ustaw.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw można nabywać:

w Warszawie:

- w punkcie sprzedaży Wydawnictw Akcydensowych, al. 1 Armii Wojska Polskiego 2/4 (tel. 29-61-73) — egzemplarze bieżące oraz z lat 1956—1987;
- w księgarniach: Powszechnego Domu Książki „Uniwersus”, ul. Belwederska 20/22 (tel. 41-40-05); im. Stefana Żeromskiego, al. Gen. K. Świerczewskiego 119/123 (tel. 20-46-28); Wydawnictw Ekonomicznych i Budowlanych, ul. Żurawia 1/3, przy pl. Trzech Krzyży (tel. 21-44-05) — egzemplarze bieżące oraz z roku 1987;

poza Warszawą — egzemplarze bieżące oraz z ostatnich 2 lat:

- w punktach sprzedaży znajdujących się w urzędach wojewódzkich w: Białej Podlaskiej, Białymstoku, Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Ciechanowie, Kielcach, Krośnie, Lesznie, Opolu, Ostrołęce, Piotrkowie Trybunalskim, Płocku, Przemysłu, Radomiu, Sieradzu, Skierniewicach, Suwałkach, Tarnobrzegu, Włocławku, Wrocławiu oraz w Urzędach Miast Krakowa i Łodzi;
 - w punktach sprzedaży znajdujących się w sądach w: Białymstoku, Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Bytomiu, Cieszynie, Częstochowie, Elblągu, Gdańsku, Gdyni, Gliwicach, Gorzowie Wielkopolskim, Jeleniej Górze, Kaliszu, Katowicach, Kielcach, Koninie, Koszalinie, Krakowie, Legnicy, Lublinie, Łodzi, Nowym Sączu, Olsztynie, Opolu, Ostrowie Wielkopolskim, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Słupsku, Szczecinie, Tarnobrzegu z siedzibą w Sandomierzu, Tarnowie, Toruniu, Wałbrzychu z siedzibą w Świdnicy, Wrocławiu, Zamościu i Zielonej Górze.
-

Reklamacje z powodu niedoreczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów (ul. Powińska 69/71, 00-979 Warszawa, skrytka pocztowa 81) niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.
Administracja: Wydział Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powińska 69/71, 00-979 Warszawa (skrytka pocztowa 81), tel. 694-67-50 i 42-14-78.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.

Zam. 0266-1300-88.

Cena 48,00 zł